

URZĄD MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY

Pełnomocnik Prezydenta m.st. Warszawy ds. etyki i polityki antykorupcyjnej

ul. Niecała 2, 00-098 Warszawa, tel. 22 325 79 00, faks 22 325 79 02

adres do korespondencji: ul. Kredytowa 3, 00-056 Warszawa

Sekretariat.BZ@um.warszawa.pl, www.um.warszawa.pl

Warszawa, 30 marca 2021 r.

Sprawozdanie

z działalności Pełnomocnika Prezydenta m.st. Warszawy ds. etyki i polityki antykorupcyjnej za rok 2020

Podstawa prawna

- § 4 pkt 16 Zarządzenia nr 864/2019 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 22 maja 2019 r. (z późn. zm.¹) w sprawie powołania Pełnomocnika Prezydenta m.st. Warszawy ds. etyki i polityki antykorupcyjnej.

Model systemu antykorupcyjnego

W połowie 2019 r. w m.st. Warszawie został opracowany i wdrożony kompleksowy system antykorupcyjny, obejmujący zarówno funkcjonujące i sprawdzone dotychczas rozwiązania, jak i wprowadzający nowe metody i procedury reagowania. Wdrożony system antykorupcyjny ma na celu propagowanie zasad etycznego postępowania, zapobieganie nadużyciom, w tym korupcji oraz ich wykrywanie, wspomagając w ten sposób realizację celów i zadań samorządu według najwyższych standardów. Kluczowymi elementami systemu są:

- Kodeks etyki pracowników Urzędu miasta stołecznego Warszawy,
- Polityka antykorupcyjna m.st. Warszawy,
- Procedura reagowania na zidentyfikowane przypadki nadużyć, w tym korupcji w Urzędzie m.st. Warszawy,
- System zarządzania ryzykiem w m.st. Warszawie,
- Pełnomocnik Prezydenta m.st. Warszawy ds. etyki i polityki antykorupcyjnej,

¹ Zarządzenie nr 181/2021 z 11 lutego 2021 r. zmieniające zarządzenie nr 864/2019 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 22 maja 2019 r. w sprawie powołania Pełnomocnika Prezydenta m.st. Warszawy ds. etyki i polityki antykorupcyjnej

- Pełnomocnik ds. ryzyka,
- Biuro Zgodności,
- koordynatorzy ds. etyki i polityki antykorupcyjnej w urzędach dzielnic.

Rok 2020 był pierwszym pełnym rokiem funkcjonowania nowego systemu, któremu jednocześnie towarzyszył przegląd obowiązujących w m.st. Warszawie procedur i mechanizmów służących zarządzaniu ryzykiem nadużyć.

W roku 2020 powstało Biuro Zgodności, które otrzymało zadanie merytorycznego wspierania Pełnomocnika m.in. poprzez: przygotowanie koncepcji rozwoju polityki antykorupcyjnej, dokonywanie przeglądu skuteczności funkcjonowania systemu przeciwdziałającego ryzykom nadużyć, przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu nadużyć oraz nieprawidłowościach.

Miasto Stołeczne Warszawa konsekwentnie, transparentnie stosuje politykę braku tolerancji wobec nadużyć, w tym korupcji

W okresie sprawozdawczym działania w ramach polityki antykorupcyjnej obejmowały bezpośrednio lub pośrednio:

- 41 biur (w tym Urząd Stanu Cywilnego),
- 18 urzędów dzielnic,
- 1004 jednostki m.st. Warszawy rozumiane jako jednostki organizacyjne m.st. Warszawy oraz jednostki sektora finansów publicznych nadzorowanych przez Prezydenta m.st. Warszawy, posiadające osobowość prawną i działające w oparciu o odrębne przepisy.

Działania edukacyjne

W ramach działań edukacyjnych, zrealizowano szereg spotkań podnoszących świadomość prawną z zakresu etyki zawodowej i polityki antykorupcyjnej, w których udział wzięło:

- 436 osób w ramach adaptacji nowozatrudnionych pracowników (272 osoby przeszkolone stacjonarnie oraz 164 osoby otrzymały materiały drogą elektroniczną),
- 273 osoby w ramach służby przygotowawczej (72 osoby przeszkolone stacjonarnie oraz 201 osób otrzymało materiały drogą elektroniczną),
- 139 osób w ramach adaptacji kadry kierowniczej (10 osób przeszkolonych stacjonarnie oraz 129 osób otrzymało materiały drogą elektroniczną).

Rejestr korzyści

W ramach funkcjonującego w Urzędzie m.st. Warszawy Kodeksu Etyki wszystkich pracowników obowiązuje standard zakazu przyjmowania korzyści od klientów i interesariuszy Urzędu. W sytuacjach szczególnych, gdy odmowa jest nietaktowna lub zwrot wiąże się ze znacznymi kosztami, dopuszcza się przyjmowanie okazjonalnych, drobnych upominków (kwiaty, słodycze), których wartość nie przekracza 100 zł. Jednocześnie istnieje wymóg zgłoszenia przyjętych prezentów, korzyści do ustanowionego w ramach polityki antykorupcyjnej Rejestru. W 2020 r. zarejestrowano 4 oświadczenia dotyczące otrzymania upominków, wszystkie obejmowały artykuły spożywcze.

Bezpieczna linia - kanał informowania o nieprawidłowościach w warunkach zapewniających anonimowość osoby zgłaszającej

Bezpieczna Linia stanowi wewnętrzny kanał komunikacji dla pracowników oraz umożliwia zgłaszanie podejrzeń przez mieszkańców oraz kontrahentów struktur miasta, za pomocą:

- przesyłek listownych – adresowanych do Pełnomocnika i opatrzonych adnotacją „do rąk własnych”,
- adresu email: uczciwyurząd@um.warszawa.pl.

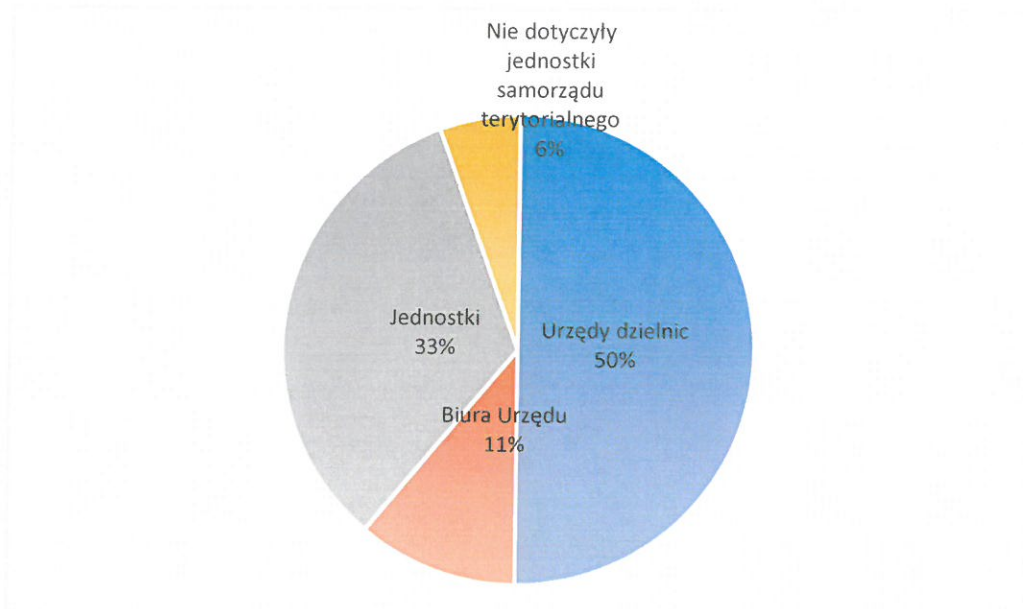
Weryfikacji podlegają także zgłoszenia anonimowe.

W 2020 r. wpłynęło 18 zgłoszeń podejrzeń nadużyć i nieprawidłowości, które poddano weryfikacji zgodnie z wprowadzoną procedurą reagowania na zidentyfikowane przypadki nadużyć, w tym korupcji.

Zgłoszenia dotyczyły funkcjonowania:

- urzędów dzielnic - 9,
- jednostek - 6,
- biur Urzędu - 2,
- nie dotyczyło m.st. Warszawy - 1.

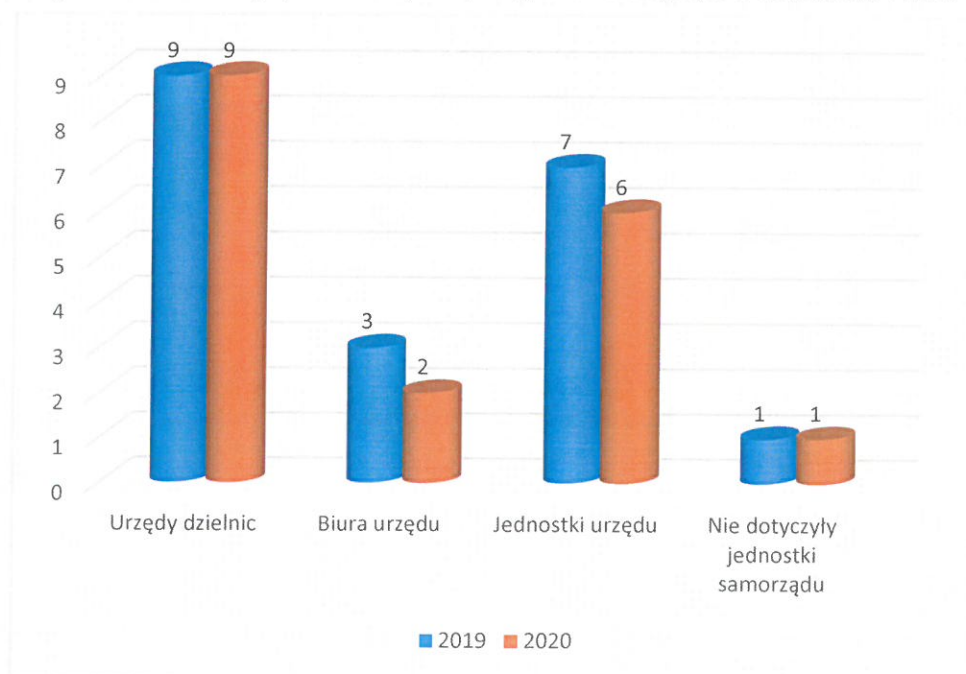
Wykres 1. Udział procentowy zgłoszeń ze względu na podmiot, którego dotyczyły

Źródło: opracowanie własne.

Należy uznać, że liczba zgłoszeń w latach 2019 i 2020 utrzymuje się na stałym poziomie, jak i zachowana jest proporcja rodzaju podmiotów, których zgłoszenia dotyczą.

Wykres 2. Liczba zgłoszeń oraz rodzaje podmiotów, których zgłoszenie dotyczyło w latach 2019 i 2020

Źródło: opracowanie własne.

Przypadki podejrzeń popełnienia przestępstw korupcyjnych

W 2020 r. pracownicy zgłosili 2 przypadki próby wręczenia korzyści w zamian za określone działania. W tych sytuacjach zrealizowano wymagane procedury reagowania, nie doszło do naruszenia przepisów prawa ze strony urzędu i urzędników. Przesłano do organów ścigania zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa (postępowania karne: umorzone – 1, trwające – 1).

Wskaźniki efektywności modelu antykorupcyjnego

Obowiązujące zapisy Polityki antykorupcyjnej m.st. Warszawy oraz Procedury reagowania na zidentyfikowane przypadki nadużyć, w tym korupcji w Urzędzie m.st. Warszawy należy uznać za odpowiednie. Działania szkoleniowe oraz bieżące wsparcie udzielane pracownikom pozwalają na upowszechnianie właściwych postaw antykorupcyjnych oraz bezkompromisowe reagowanie na próby nadużyć. Jednocześnie działania edukacyjne i prewencyjne przynoszą efekty w postaci nieznacznego spadku:

- liczby zgłaszanych podejrzeń dotyczących pracowników m.st. Warszawy (z 20 do 18),
- zgłoszeń przyjętych upominków do Rejestru Korzyści (z 24 do 4)

przy jednoczesnym nieznacznym wzroście liczby zawiadomień o próbie wręczenia korzyści majątkowej skierowanych do właściwych organów (z 1 do 2).

Plany rozwoju systemu

Przyjęte regulacje i rozwiązania ukierunkowane zostały w szczególności na osiągnięcie efektu synergii poprzez integrację skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania zjawiskom korupcyjnym, wdrożenia zintegrowanej matrycy oceny ryzyka korupcji oraz koordynację współpracy struktur miasta z organami państwowymi w obszarze antykorupcji. W 2021 r. ponowione zostanie również szacowanie ryzyka korupcyjnego na poszczególnych stanowiskach oraz doskonalone będą wewnętrzne mechanizmy zarządzania ryzykiem korupcji w m.st. Warszawie. W najbliższym czasie działalność Pełnomocnika w dużej mierze ukierunkowana będzie na wdrożenie wymogów ustanowionych przez przepisy krajowe implementujące zapisy Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii. Proces ten poprzedzony będzie konsultacjami i wymianą doświadczeń z innymi samorządami, co pozwoli na identyfikację i wdrażanie dobrych praktyk antykorupcyjnych. Planowane jest zwiększenie roli i kompetencji koordynatorów ds. etyki i polityki antykorupcyjnej w dzielnicach, czyniąc ich ważnym wsparciem dla działań antykorupcyjnych burmistrzów.

Poszerzony zostanie zakres i formy szkolenia pracowników zwiększające umiejętności skutecznego rozpoznawania i reagowania na sytuacje korupcyjne. Z udziałem Biura Zgodności prowadzone będą szkolenia planowe dla poszczególnych biur oraz dzielnic. Przewiduje się również dodatkowe szkolenia o charakterze instruktażowym w sytuacjach identyfikacji zwiększonego ryzyka wystąpienia nadużyć, jak i w następstwie prób wręczenia korzyści urzędnikom. Ze względu na zagrożenia epidemiczne, podobnie jak w roku 2020, szkolenia będą prowadzone głównie w formie zdalnej.

PEŁNOMOCNIK PREZYDENTA
M.ST. WARSZAWY
DS. ETYKI I POLITYKI ANTYKORUPCYJNEJ

Krzysztof Łojek